

Sygn. akt V Ca 2731/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 lutego 2023 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Zbigniew Podedworny
-----------------	----------------------------

po rozpoznaniu w dniu 13 lutego 2023 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa M. D. (1) i M. D. (2)

przeciwko (...) z siedzibą w D. Oddział w P. z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy – Mokotowa w Warszawie

z dnia 29 lipca 2021 r., sygn. akt I C 2583/21

orzeka:

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że oddala oba powództwa i zasądza od M. D. (2) i M. D. (1) na rzecz (...) z siedzibą w D. Oddział w P. z siedzibą w W. kwoty po 270,00 zł (dwieście siedemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

2. zasądza od M. D. (2) i M. D. (1) na rzecz (...) z siedzibą w D. Oddział w P. z siedzibą w W. kwoty po 235,00 zł (dwieście trzydzieści pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania w instancji odwoławczej.

Sędzia Zbigniew Podedworny

Sygn. akt V Ca 2731/21

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 11 lipca 2020 r., powodowie M. D. (1) i M. D. (2) wnieśli o zasądzenie od pozwanego (...) z siedzibą w D. na ich rzecz kwoty po 250 euro wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty. Jednocześnie wnieśli o zasądzenie na ich rzecz od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na pozew, jeszcze przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy pozwany na podstawie art. 1099 k.p.c. oraz art. 1105 § 1 k.p.c. podniósł zarzut braku jurysdykcji krajowej tutejszego sądu i w związku z tym wniósł o odrzucenie pozwu. Na wypadek nieuwzględnienia powyższego zarzutu pozwany wniósł o odrzucenie pozwu z uwagi na niedopuszczalność drogi sądowej. Kolejno zaś wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Wyrokiem z dnia 29 lipca 2021 roku Sąd Rejonowy dla Warszawy Mokotowa w Warszawie zasądził od pozwanego (...) z siedzibą w D. na rzecz każdego z powodów M. D. (1) i M. D. (2) kwoty po 250 EUR wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 11 lipca 2020 roku do dnia zapłaty (pkt I), zasądził od pozwanego (...) z siedzibą w D. na rzecz każdego z powodów M. D. (1) i M. D. (2) kwoty po 387 zł tytułem zwrotu kosztów procesu w tym kwoty po 270 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt II).

Apelację od powyższego wyroku wniosła strona pozwana zaskarżając orzeczenie w całości.

Zaskarżonemu wyrokowi pozwany zarzucił naruszenie:

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie dowolnej a nie swobodnej oceny dowodów tj. (...) (raportu inżyniera) oraz listy nadzwyczajnych okoliczności, skutkujące nieuzasadnionym przyjęciem, że materiał dowodowy w przedmiotowej sprawie nie potwierdza zaistnienia nadzwyczajnych okoliczności w rozumieniu przepisu art. 5 ust. 3 art. 5 ust. 3 Rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiające wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów („Rozporządzenie 261/2004”), podczas gdy dowody te winny skutkować uznaniem, że w niniejszej sprawie miały miejsce nadzwyczajne okoliczności oraz, że przewoźnik podjął wszelkie racjonalne środki w rozumieniu Rozporządzenia 261/2004, a co za tym idzie nie powinien ponosić odpowiedzialności z ww. Rozporządzenia;

- art. 5 ust. 3 Rozporządzenia (WE) nr 261/2004 poprzez uznanie, że zgłoszenie przez załogę pilotów zderzenia z ptakiem generujące konieczność weryfikacji technicznej statku powietrznego ze względów bezpieczeństwa, nie stanowiło okoliczności nadzwyczajnej w rozumieniu przepisów Rozporządzenia 261/2004 podczas gdy zgłoszenie takie stanowi okoliczność nadzwyczajną i podlega bezwzględnej każdorazowej weryfikacji w celu dopuszczenia statku powietrznego do dalszego użytkowania, co winno skutkować uznaniem, że w niniejszej sprawie miały miejsce nadzwyczajne okoliczności, a co za tym idzie pozwany nie powinien ponosić odpowiedzialności w świetle przepisów Rozporządzenia;

Wskazując na powyższe zarzuty, pozwany wniósł o:

- 1) zmianę wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości;
- 2) zmianę postanowienia o kosztach postępowania I instancji, poprzez zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania, wraz z kosztami zastępstwa procesowego, według norm przepisanych oraz
- 3) o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych za II instancję.

W odpowiedzi na apelację strona powodowa wniosła o:

- 1) oddalenie apelacji pozwanej w całości;
- 2) zasądzenie od pozwanej na rzecz każdego z powodów z osobna kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych za II instancję.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja zasługiwała na uwzględnienie, zarzuty w niej podniesione są trafne.

Należy podkreślić, że opóźnienie (odwołanie) lotu nie rodzi po stronie pasażerów prawa do odszkodowania, jeżeli przewoźnik lotniczy jest w stanie dowieść, że odwołanie lub duże opóźnienie lotu było spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków, to jest okoliczności, które pozostają poza zakresem skutecznej kontroli przewoźnika lotniczego, co wynika z wyroku

Trybunału Sprawiedliwości w Luksemburgu z dnia 19 listopada 2009 roku wydanym w trybie pytania prejudycjalnego w sprawach połączonych C-402/07 i C 432/07).

Okoliczności faktyczne dotyczące zawarcia umowy pomiędzy stronami i opóźnienia lotu powodów były bezsporne. Opóźnienie przedmiotowego lotu nastąpiło z uwagi na zderzenie z ptakiem w trakcie poprzedniego rejsu samolotu w ramach rotacji.

Decydujące znaczenie dla oceny czy pozwany jest zwolniony z obowiązku wypłaty odszkodowania za opóźniony lot na podstawie art. 5 ust. 1 lit. c i art. 7 rozporządzenia nr 261/2004, ma okoliczność czy pozwany wykazał, że opóźnienie było spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków.

Pozwany wskazał, że do opóźnienia lotu doszło w związku ze zderzeniem z ptakiem samolotu, który miał obsługiwać sporny lot podczas lotu bezpośrednio go poprzedzającego. Wiązało się to z koniecznością dokonania przeglądu samolotu, oceną czy samolot jest zdolny do dalszej podróży, sprawdzenia czy konieczne są jakieś naprawy. Pomiędzy zderzeniem samolotu z ptakiem i koniecznością sprawdzenia stanu technicznego samolotu istnieje adekwatny związek przyczynowy. Sąd odwoławczy nie zgadza się z oceną Sądu I instancji. Pozwana podjęła racjonalne środki, wzywając na lotnisko w B. inżyniera, który dokonał sprawdzenia stanu technicznego samolotu. Nie można oczekiwać od przewoźnika, by na każdym lotnisku, zwłaszcza na mniejszym, posiadał swoich inżynierów i odpowiednie sprzęty do przeglądów i napraw samolotów. Ponadto inżynier o odpowiednich uprawnieniach przyleciał specjalnie dedykowanym do takich okoliczności samolotem. Organizacja przedsiębiorstwa musi być racjonalna, uzasadniona ekonomicznie, w przeciwnym wypadku istnienie przedsiębiorstwa organizującego tanie linie lotnicze byłoby pozbawione sensu.

Nie można zgodzić się ze stroną powodową, że weryfikacji i naprawy ewentualnych usterek powinien podjąć się jakikolwiek specjalista. Wskazać należy, iż kontrola sprawności technicznej samolotu jest zadaniem niezwykle odpowiedzialnym, bo od tego zależy bezpieczeństwo pasażerów, dlatego racjonalnym jest skorzystanie ze sprawdzonych specjalistów obsługujących danego przedsiębiorcę. Znajdujący się w aktach sprawy raport inżynierski przedłożony przez pozwanego, wskazuje iż, zgodnie z wymogiem zgody otrzymanej przez (...) od (...) Urzędu Lotnictwa, wszelkie prace konserwacyjne muszą być certyfikowane przez odpowiednio licencjonowanego inżyniera posiadającego ratign (...) oraz zatwierdzone przez organizację serwisową posiadającą stosowne licencje.

Mimo że ciężar dowodowy okoliczności zwalniających od odpowiedzialności przewoźnika za opóźniony lot spoczywa na pozwanej, to jednak okoliczność wskazującą na to, że wykazane przez przewoźnika środki podjęte w celu uniknięcia opóźnienia lotu nie były racjonalne i przewoźnik mógł skorzystać z innych bardziej optymalnych środków, winna wykazać strona powodowa, czego nie uczyniła.

Ponadto sytuacja, w której doszło do zderzenia samolotu z ptakiem podczas lotu bezpośrednio poprzedzającego lot, w którym mieli uczestniczyć powodowie, stanowi nadzwyczajną okoliczność w rozumieniu Rozporządzenie (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 roku ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów. Potwierdził to stanowisko Trybunał Sprawiedliwości w wyroku z 4 maja 2017 r. w sprawie C-315/15. Trybunał stwierdził, że zderzenie samolotu z ptakiem jak też ewentualne uszkodzenia spowodowane tym zdarzeniem nie są nierozzerwalnie związane z systemem funkcjonowania maszyny, ponieważ ze względu na swój charakter i swoje źródło nie wpisują się w ramy normalnego wykonywania działalności danego przewoźnika lotniczego i nie podlegają jego skutecznej kontroli. Zdarzenie samolotu z ptakiem stanowi nadzwyczajną okoliczność w rozumieniu rozporządzenia, co zwalnia przewoźnika z obowiązku wypłaty odszkodowania.

W niniejszej sprawie pozwany wykazał, że opóźnienie lotu było spowodowane takim zdarzeniem, które nastąpiło podczas lotu tej samej maszyny bezpośrednio poprzedzającego planowany lot, w którym brała udział strona

powodowa, a co za tym idzie jest zwolniony z wypłaty odszkodowania z uwagi na wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku na podstawie art. 386 § 1 k.p.c.

Konsekwencją zmiany wyroku i oddalenia powództwa w całości była modyfikacja orzeczenia w przedmiocie kosztów procesu. Rozstrzygnięcie zarówno w przedmiocie kosztów postępowania przed sądem pierwszej instancji jak i instancji odwoławczej zostało wydane na podstawie art. 98 k.p.c.

Zbigniew Podedworny